

RASKAUDEN ULTRAÄÄNISEULONTATUTKIMUKSET

Naistenkliniikka, Kätilöopiston sairaala, Jorvin sairaala

Hyvä odottava äiti

Teillä on mahdollisuus osallistua kahteen ultraäänitutkimukseen raskautenne aikana. Molemmat tutkimukset ovat vapaaehtoisia ja maksuttomia.

1. Varhaisraskauden ultraäänitutkimus ja/tai kromosomihäiriöiden seulonta

Varhaisraskauden ultraäänitutkimuksen tekee äitiyspoliklinikalla raskausviikolla **10+0–13+6** erityiskoulutettu kätilö joko emättimen kautta tai vatsanpeitteiden päältä. Tutkimuksella selvitetään sikiöiden lukumäärä ja arvioidaan raskauden kesto tarkemmin kuin pelkästään viimeisten kuukautisten ajankohdan perusteella. Lisäksi tutkimuksessa voidaan mitata niskaturvotus ja tutkia sikiön rakenteet pääpiirteittäin. Lisääntynyt niskaturvotus voi merkitä suurentunutta kromosomipoikkeavuuden tai rakennepoikkeavuuden riskiä.

Kromosomihäiriöiden tavallisin muoto on 21-trisomia eli Downin oireyhtymä. Downin oireyhtymää seulotaan ensisijaisesti **varhaisraskauden yhdistelmäseulonnalla**, jossa huomioidaan äidin ikä, sikiön niskaturvotus ja verikokeen tulos. Sama varhaisraskauden yhdistelmäseulonta arvioi nykyisin riskiä myös harvinaisempaan 18-trisomiaan, jonka tulos tulee ilmoitetuksi samassa yhteydessä. Paras ajankohta yhdistelmäseulontatutkimukselle on raskausviikot 10+4 – 12+6. Varhaisraskauden ultraäänitutkimuksessa voidaan nähdä myös jo suuret ja vaikeat rakennepoikkeavuudet. Jos sikiöllä todetaan korostunut niskaturvotus tai rakennepoikkeavuus, saatte asiaan liittyvää tietoa ja tarvittaessa järjestetään jatkotutkimukset¹.

Mikäli varhaisraskauden yhdistelmäseulonta ei ole toteutunut voidaan Downin oireyhtymää seuloa myös toissijaisesti **keskiraskauden seerumiseulonnalla raskausviikoilla 15-16+6**.

2. Rakennetutkimus

Rakenneultraäänitutkimuksen tekee äitiyspoliklinikalla raskausviikolla **19–21** erityiskoulutettu kätilö vatsanpeitteiden päältä. Tässä tutkimuksessa voidaan todeta noin kolme neljästä sikiön merkittävistä rakennepoikkeavuuksista. Tutkimuksessa saatetaan todeta myös nk. pieniä ultraäänimerkkejä, jotka liittyvät lievästi suurentuneeseen kromosomipoikkeavuuden riskiin. Jos ultraäänitutkimuksessa epäillään poikkeavuutta, äiti ohjataan jatkotutkimuksiin¹.

Rakennetutkimus on mahdollista tehdä myöhemminkin, raskausviikoilla 24-26, mutta silloin raskauden keskeyttäminen ei ole enää mahdollista, vaikka sikiöllä todettaisiinkin vaikea rakennepoikkeavuus.

¹ **Ultraäänitutkimuksiin liittyvät jatkotutkimukset**

Jos ultraäänitutkimuksissa epäillään jotain poikkeavaa, vanhemmilla on mahdollisuus keskustella erikoislääkärin kanssa löydöksen merkityksestä ja tarvittaessa järjestetään lisätutkimukset HYKS:n Naistenklinikan Sikiötutkimusyksikössä. Jos lisätutkimuksissa (erikoislääkärin tekemä ultraäänitutkimus, mahdollisesti istukka- tai lapsivesitutkimus) varmistuu, että sikiöllä on kehityshäiriö, sen laatu ja merkitys syntyvän lapsen terveydelle selvitetään vanhemmille niin tarkkaan

kuin mahdollista. Tuolloin perheen on mahdollista valmistautua sairaan lapsen syntymään tai päättää raskauden keskeyttämisestä, mikä on Suomen lain mukaan mahdollista 24 raskausviikkoon saakka.

Yleistä

Ultraäänitutkimukseen on varattu aikaa 30 minuuttia. Yksiköissä on hyvin rajallisesti pysäköintitilaa joten pyydämme huomioimaan tämän saapuessanne tutkimukseen. Julkisen liikenteen käyttö on suositeltavaa.

Tutkimukseen voitte halutessanne ottaa mukaan puolison/tukihenkilön, mutta lasten läsnäoloa tutkimustilanteessa ei sallita, koska asianmukaisesti suoritettava tutkimus vaatii keskittymistä ja työrauhaa.

Yhteystiedot

Naistenklinikka Äitiyspoliklinikka PL 140, 00029 HUS (Haartmaninkatu 2, Helsinki) Puh. (09) 471 72854 Faksi (09) 471 74808	Kätilöopiston sairaala Äitiyspoliklinikka PL 610, 00029 HUS (Sofianlehdonkatu 5A, Helsinki) Puh. (09) 471 65200 Faksi (09) 471 65210	Jorvin sairaala Äitiyspoliklinikka PL 800, 00029 HUS (Turuntie 150, Espoo) Ajanvaraus ultraäänitutkimukseen arkisin klo 13-15 Puh. (09) 471 83202
--	--	--